

L a t w e e f c h u A w i s e s.

Nr. 39. Zettortdeenâ 29tâ September 1838.

J a u n a s i n n a.

Kurfemmes Waldischanas teefa tai 18tâ Mei 1838 ar to Nr. 3343 pawehleschanu irr islaidusi, kas derriga sinnaht, talabb to muhsu Awises ar ihsafeem wahrdeem eeleskam.

Muhsu Kungam, Semmes-Walbineekam un Keiseram irr bilbehts, ka pee Kurfemmes rohbescheem us rihta puffs un atkal pee Kurfemmes ohstium kuntrebandi stipri dsenn, un ka schi grehka usnehmeji pabrihscham neween ar wiltu, bet arri ar warras darbeem tur apeetahs, ta ka kauschanas ar zehrtamu sohbinu un schaujameem rikkeem zehluschees. Schihs besdeewigas buhschanas labbad tad nu irr wajjadfigs bijs jo zeetaku sohdu teem kuntrebandes dsinnejeem uslift, laid jebkatrs no schihs besdeewibas fargahs un atraujahs. Us to tad irr pawehlehts.

- 1) Lihds schim appaksch kuntrebandes fargeem bij nolikti 7 werstes no Pruhfchu rohbescheem; no schi laika kas fargaschanas strehks irr nolikts us 30 werstim, no Pruhfchu rohbescheem lihds Kagguragga (Dundages walsfi).
- 2) Wissas kuntrebandes leetas kas us scho semmes strehki no 30 werstim, jeb tannis pilfatos, meestsos, tannis ehkas kas us scho strehki irr, tohp atrastas, pahr tahm buhs spreest pehz teem lifkumeem, kas jaw irr fluddinati, ka peenemmami tam semmes strehkim no 7 werstim.
- 3) Krohna, dsuntmuischu laudis, schihdi un zitti brihwfahrte laudis kas us scho semmes gabbalu buhdami peepalihdsjesufchi teem kuntrebandes dsinnejeem woi sawas prezzes noglabbaht jeb tahs zaur scho gabbalu iswest zaur, teem buhs no teefahm to spreedumu sagaidiht, ja schihs to par labbu turr, ka tohs us laifu arrestantu kompanias nodohd.
- 4) Wisseem Krohnu un dsuntmuischas usraugeem, wissuwairak muischas waldischanahm kas us to wirfspeemimnetu semmes gabbalu dsihwo, buhs stipri wehra lift a) ka tee azzis atwehru turretu pahr wisseem kam leekahs patikschana buht ar kuntrebandi pihtees, un ja kas warr buht, tad buhs tahdus zilwekus no schihs weetas atrauidiht, ka schee ahran no schi gabbala dsihwo; b) ka tee grenzes waktim un rohbeschu usraugeem peepalihdssetu, tohs zilwekus fakert, kas pee rohbeschahm woi ar wiltu jeb ar warras darbeem kuntrebandi grihb dsiht; tahdus zilwekus arri ne buhs schehloht un flehpt; ja schee no sawahm mahjahm buhtu isgahjufchi un deenahm nohst palikkufchi, tad buhs winnu wahrduus un darbus sinnamus darriht, laid tee mahjas pahrnahkufchi to sohdu dabbohn, kas teem peenahkafs; kas tam prettim darra, un kuntrebandes dsinnejus schehlo un flehpi to buhs paschu pehz lifkumeem sohdiht.
- 5) Lauku polizeiahm ne buhs tahs kuntrebandes ismekleschanas par garru laifu dsiht, bet schai leeta jo ruhpiji darbotees. Kas arrestantam ismekleschanas laika lauj isbehgt, tohs buhs pehz lifkumeem bahrgi sohdiht; ja semneeki un zitti semmas kahrtas laudis

peepalihdssetu arrestantus us to wirfspeeminnetu semmes strehki padarriht walkam, tad buhs tahdus prettineekus arrestantu kompaniäs nodoht.

- 6) Telsches un Schaules aprinku polizeies teefahm Wilnas gubernementē, un tahs Kursemmes teefas kas schihm tuwumā buhs zitta zittai zaur grahamatahm sinnas laistees ja tee no kuntrebandes leetahm ko fadsird; kur weena teefa no ohtras tahdu palihdsibu prassa, kahdu likkumi nowehl, tad ne buhs no schihs palihdsibas atrautees.
- 7) 8) 9) 10) Sihmejahs us augstakahm teefahm, kas tahm schinni buhschanā wehrā jaleek.
- 11) Buhs atkal zeeti pee tam palift, kas 1825tā gaddā pawehlehts, prohti kà schihdeem aisleegts, ahrpusß no pilfateem un fahdscheem kahdā paslehptā kaktā, frohgôs, sudmallās un zittās tahdās weetas dsihwoht, ja schi weeta naw tahlaka kà 50 werstes no Pruhschu rohbeschahm; (schihdeem tais weetas us laukeem tikween brihw dsihwoht kur likkumi to wehl) schis likkums sihmejahs arri us wiffahm tahm weetahm pee juhrmalla kas no Pruhschu rohbescheem lihds Kagguragga.
- 12) Lai grenzes waktis un zitti saldati ne apniftu schai leetā ruhpyigi wakti turreht, tad buhs teem par patru kuntrebandes dsinneju un par jebkatru zilweku kas teem pee schi darba palihds, ja tohs sakerr tahdā wihsē ka teem karra wihra rihti rohkās, 150 rublus pateizibas naudas dabbuht; scho naudu buhs nemt no tulles naudas.
- 13) Tas likkums ka appaksch kuntrebandes fargeem semmes strehkiß no 30 werstim stahw, tã kà arri tee likkumi kas Nr. 1. 2. un 3 peeminneti, zeeti peeturrami no pirmas Juhli deenas schi gadda, feschu gaddu starpã; tee zitti schein fluddinati likkumi ir pehz schi laika peeturrami.

Zif tahlu wahrduß isnehmu no Kursemmes Waldischanas pawehleschanas, isnemtschu nu wehl beidsiht wahrduß no sawas paschas firdsweetas lubgdamees augsti zeenijamas pagasta teefas zaur pagasta preekschneekem peekohdinaht wisseem sawa pagasta laudin, lai jel jebkursch fargahs ar kuntrebandes dsinnejeem fapihtees. Tas noteek brihscham tã: seerwischki, behrni, ir zitti laudis taujahs tuwu pee pilfata us leelzelta peerunnatees kahdu masu pazinnu pilfata zaur wahrteem eenest, jeb kahdā sunnamā nammā un kahdā bohri nodoht. Tas dewejs tam nehmejam apsohla naudu jeb arri jaw us rohku pateizibas naudu par scho paklausibu eedohd, bet reds! kad pee wahrteem to nesseju sakerr, tad dewejs kà sakkis isbehg, jeb arri sakerts zaur sweschreestem nodeewadamees leedsahs, to prettinnehmeju un prezzes nesseju pasiht. Tã dasch labß zaur sawu mulka prahnu un labbu sirdi schein zeetumã tizzis un warr buht ir us Siberiu aisdsihts. Zeetumã pats ar sawahm azzim tahdus nabbadsihus esnu redsejis. Tee kuntrebandes dsinneji brihscham arri sawas prezzes tuwu pee leelzelta kahdā grahwi cemett, un istablehm gluhn, neggi kas pazels un pilfata eenestihß, un ja tee nesseji ischluhl zaur wahrteem, tad us eelu to prezzi no rohlahm israuñ un isbehg. Talabb ne warr lauzineeki deesgan fargatees pee tahm leetahm, ko tee zaur wahrteem eenest, un tee darrihs labbi sweschus nekad schinni leetã paklausiht, jeb kahdu atrastu leetu zaur wahrteem eenest, ja tee ne sinn, kas tai pazzinã, tai kastitē, tais luypatõs eerihß un eeliktß. Luhdsu talabb wiffus muhsu awisu lassitajus scho lectu jel ispaudeht zif ween warredami.

W. Pantenius,
Jelgawas Latweeschu rihta mahjtais.

F a u n a s i n n a.

No Merretas, 17tā September. Reetus laiks, kas ar Zuhni mehnescha gallu sahzehs, gan muhsu seena darbu lohiti aiskawejis, un dascham labbu teesu seena samaitajis, bet arri ne warram leegtees, ka no ta laika tikkai sahle dauds weetahm irr eesahkusi augt, ka zittas plawas, kas tihri tukshas bija, nuble tikkai peepildijuschahs, ka pee tahm agral noplautahm us labbu attalu warram zerreht, un ka schis leetus muhsu wassarajus atspirdsinajis, kas jaw weetahm bija aiskaltusch, bet nu wissur lohiti labbi stahw. —

Mums schinni laikā arridsan weesis bijis, ko paschi wezzaki laudis schē wehl ne bij redsejusch, prohti lohpu-sehrga, kurrā lohpi ar jehlahm muttehm un daschi pehz arri ar naggeem sirge un tad eesahze klibboht, jeb masi lohpi pawissam us zelteem eet. — Schinni aprinki un arri Leischōs retti kahda muischa un kahds fainneeks kur schi sehrga ne buhtu rahdijusees ne ween pee leeleem lohpeem, bet arri pee aitam, kasahm un jublahm, un kur tik weens gabbals-bij apfirdis, tur pahri deenas tad schi sehrga ar leelu ahtrumu isplattijahs. Deewa laime, ka ar scho kairi tikkai lohiti retti kahds lohpu gabbals nonihke; bet tomehr skahde leela bijusi, jo wissi slinmi lohpi bij ar noplautu mihstu sahli un turklaht ar milteem barrojami, un slauzamas gohwis tik patt mas peena dewe, kas no zitteem pawissam ne tikke baudihst, bet no zitteem gan. Tomehr narw mannihts, ka scha peena baudischana laudim buhtu kaitejusi, jo sliminibas pee zilwekeem schē paldees Deewam irr mittejuschees. Tee lohpi, kam ne kahdas sahles ne dewe, effoht ahtrak un weeglak pahzjeetusch, ne kã tee, kam muttes smeheja, woi ko eedewe. Teiz, ka ir mescha-lohpeem schi sehrga effoht bijusi, jo muhsu kaimindōs pahri Leischu seewas sehnes laffidamas meschā us breedi usgahjuschas, kas gullejis un ne warrejis prohjam tikt, un tadeht no peesaukteem puischeem irr nosijis. —

W — r.

T e e f a s f l u b d i n a s c h a n a s.

Pee Jelgawas polizeijes teefas irr 15tā Septem-ber f. g. no tschetreem schibdeem, kas ne likahs ustizjami, un kas taggad ismuktusch, atstahiti sirgi, prohti: 1) tumshi bruhis sirgs 10 gaddus wezs, 2) pellehts schkimmels (schwe) 3 gaddu wezza, 3) pellehts schkimmels (ehrselis) 4 gadd. wezē, 4) tumshi bruhis sirgs 10 gadd. wezs un 5) gaischi bruhis sirgs 10 gadd. wezs ar kalteem reddelu-ratteem, rihkeem un wezzeem segleem un zittahm leetahm, nodohiti. Kad nu schē sirgi kã isleekahs sagti, tad tohp tee, kam schē sirgi un schihs leetas peederretu, usai zinati, 6 neddelu starpā no appahschrahtitas deenas, ar labbahm parahdischanas simehm scheit peeteiktees, un prett barroschanas un flubdinascchanas atlihdsinaschanu sawus sirgus prettim nemt.

Jelgawā, 17tā September 1838.
(Nr. 4277.)

Polizeimeisters Friede.
Sekreterhs Kupffer.

Tai nakti no 13tā us 14tu September irr schai pilstatā diweem zilwekeem, kas ne leekahs ustizjami, raiba gohws atnemta, un polizeijes teefai nodohita. Kad nu dohma, ka schi gohws sagta, tad tohp tas, kam peeminnetā gohws peederretu, usai zinahst, ar labbahm parahdischanas simehm, ka schi gohws winnam peederr, 6 neddelu starpā scheit peeteiktees, un prett barroschanas atlihdsinaschanu sawu gohwi prettim nemt. Ja peeminnetā laikā neweens ne peeteiktohs, tad scho gohwi pehz schi laika apgahdaschanas nammam par labbu pahrdohs. Jelgawā, 22trā September 1838.

(S. W.)
(Nr. 4383.)

Polizeijes affeeters Sacken.
Sekreterhs Kupffer.

Us pawehleschanu tahs Keiserifas Majesteetes, ta Patwaldineeka wissas Kreewu Walsts ic. ic. ic., tohp no Wentespils pilskunga teefas, us Kursenmes kambara teefas pawehleschanu, sinnamu darrihts, ka 6 masas, pee Wentespils Lizentmuischas peederrigās plawas no Zahneem 1839, us trim gaddeem papapass, us arrenti tiks isdohtas, un tas isfohlischanas termins us 29tu September f. g. nolikt. Kam patittu schihs plawas us arrenti nemt, lai talabb scheit peeteizahs. Wentespils pilli, 7tā Septbr. 1838, 1
(S. W.) H. E. von Korff, Affeeters.
(Nr. 3478.) Altkuars Ed. v. Hertel.

Wissi tee, kam kahdas taisnas prassischanas pee tahs atlikuschas mantas ta nomirruscha Leel-Dehreses muischas kunga Nikolai Kennhausen, tohp usai zinati lihds 17tu Oktober f. g. schit peeteiktees Zaur

ſcho teef arri ſinnamu barrichts, ka 17tâ Oktober ta nelalka manta ſchihſ pagasta teefas nammâ prett ſkaitamu naudu wairakſohlitajeem uſtruhpê tiſſ pahz dohta. Leel-Wehrſes pagasta teefa, 21mâ Septem- ber 1838. 3

(L. E.) Ruhje Zehkabs Neuborff, peefſchdetais.
(Nr. 87.) H. Larré, pagasta teefas ſrihweris.

No Puffes pagasta teef zur ſcho ſinnamu barrichts, ka Puffes muſchâ divi ſirgi, weens tumſchi bruhns iſruhnihts ſirgſ 12 gaddus wezſ, bes zittas lahdas ſih- nies, un ohtris gaiſch pulſis, 6 gaddus wezſ, ar maſu baltu ſwaigſnt peere, peeklihduschi; kam ſchee ſirgi peederretu, teef uſaizinati, 4 neddelu ſtarpâ no appakſchraſſitas beenas ar labbahu parahdiſchanaſ ſihmeim ſcheit peetſktees, un prett baroſchanaſ un ſtuddinaſchanaſ atlihdſinaſchanaſ ſawus ſirguſ prettim nemt. Puffes pagasta teefa, 24tâ Sep- tember 1838. 3

††† Jaune Zelme, pagasta wezzakais.
(Nr. 54.) Julius Rohrbach, pagasta teefas ſrihw.

Lam pee Pohpes peederrigam Anzes krohdſineekam Karl Schmiedeberg irr tai nakti no 19ta us 20tu

Septbr. ſ. g., Ugahles tirguſ laikâ, divi ſirgi no Ugahles ſaimneeka Weffela plawahm, kur ſchee ſirgi gannibâ bij dohti, noſagti; prohti: weens tumſch ſchſimmeliſ, ar pabaltu galwu, ar plahnahm kreh- pehm un aſti, ar beefu ſtaufawu, weenai preefſchâſ lahjai balts nags, ar ihſu ſpalwu un ihſeem tulkſchu- meem, 7 eekſch 8ta gadda wezſ, ohtrſ gaiſchi bebrſ, ar tumſchahm ne ſtiprahm krehpehm un plahnu aſti, no widdeja auguma, 6 eekſch 7ta gadda. Kaſ ſchohſ ſirguſ uſſihme jeb taiſnu ſinnu Pohpes pagasta tee- ſai dohd, dabhuſſ peenahkamu pateizibaſ naudu.

Pohpes pagasta teefa, 24tâ Septbr. 1838. 3
††† Ferland Schmiedeberg, pagasta wezzakais.

(Nr. 93.) E. v. Maſſalitinow = Schoen, pagasta teefas ſrihweris.

Wiſſi tee, kam lahdas parradu praſſiſchanaſ buhtu pee ta Jaun = Anzes ſaimneeka Genneku Zahna, pahr kurra mantu konturſe unſpreſſia, tohp uſaiz- inati, ſawus praſſiſchanaſ iſhdſ 21mâ Oktober ſ. g. pee ſchihſ pagasta teefas uſdabt. Jaun = Anzes pagasta teefa, 10tâ September 1838.

††† Bertulait Zahne Schulz, pagasta wezzakais.
U. G. Hammer, pagasta teefas ſrihweris.

Naudas, labbibas un prezzu tirguſ us plazzi. Rihgâ tanni 19tâ Septber. 1838.

	Sudraba			Sudraba	
	Rb.	Kp.		Rb.	Kp.
3 rubli 56½ kap. papihru naudas geldeja	1	—	I pohds kennepu tappe maſſahſtſ ar	—	90
5 — papihru naudas	1	40	I — linnu labbakas ſurtes — —	2	—
I jauns dahlberis	1	32	I — ſliktakas ſurtes — —	1	80
I puhſ rudſu tappe maſſahſtſ ar	1	40	I — tabaka	—	65
I — kweeſchu	3	—	I — dſeſſes	—	75
I — meeſchu	1	5	I — ſweeſta	2	40
I — meeſchu = putrainu — —	1	50	I muzza ſilku, preeſchu muzza — —	8	50
I — auſu	—	60	I — wihtſchnu muzza — —	8	75
I — kweeſchu = miltu	3	50	I — ſarkanaſ ſahls	6	—
I — bihdeletu rudſu = miltu — —	2	—	I — rupjas leddainaſ ſahls — —	5	—
I — rupju rudſu = miltu — —	1	50	I — rupjas baltas ſahls — —	4	40
I — ſirnu	1	50	I — ſmaltaſ ſahls	4	30
I — linnu = ſehkſas	3	25	50 graſchi irr warra jeb papihres rubliſ un		
I — kennepu = ſehkſas	1	50	warra nauda ſtahw ar papihres naudu weenâ		
I — ſimmenu	7	—	maſſâ.		

W r i h w d r i e k e h t .

No juhrmallas-gubernementus angſta walbiſchanaſ puffes: Hofraht von Braunſchweig, gram. pahrluhſotais.